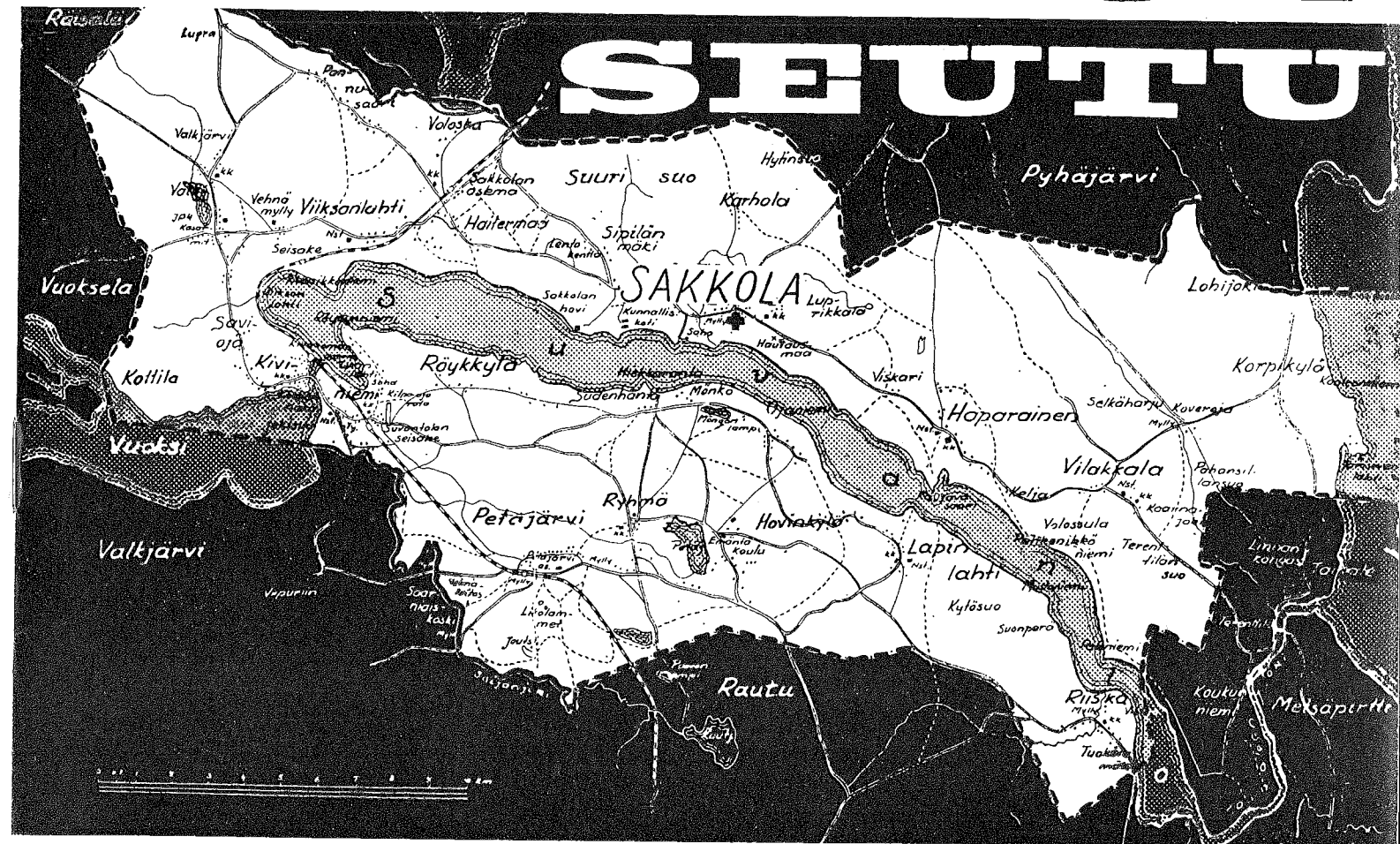
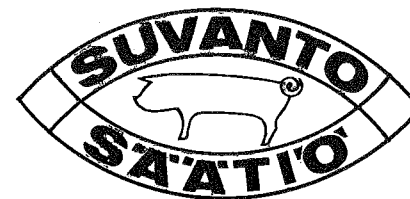

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 6 1976
SYYSKUU

Nuoremman polven esiintyjä Sakkola-juhlassa
Hanna Tuokko esittää yksinlaulua.

Olin jokin aika sitten syntymäpäiväjuhlassa. Suuren talon monitoiminen isäntä täytti vuosia. Hän on ollut esimerkillinen viljelijä, toimellinen yhteisten asioiden ajaja ja hyvä naapuri, jolta on saatu monenlaista apua ja tukea tarvittaessa. Suositettu ja arvostettu henkilö laajalti oman kylänsäkin ulkopuolella.

On onni, että tämänkaltaisia persoonallisuuksia vielä on keskuudessamme. Heitä toki tarvitaan. Sillä heidän henkilöissään yhtyvät eräät ajallisen elämän toimintoille välttämättömät ominaisuudet, halu tehdä työtä, velvollisuuden tunto ja tahto kantaa vastuuta kaikesta siitä, mitä tekee tai tekemättä jättää. Nämä kolme ominaisuutta ovat tämän ajallisen elämän peruspilareita. Niitä ei voida korvata minkään kaltaisilla ideologisilla aatteilla eikä tulkinnoilla. Eikä myöskään kollektiivisen joukkovoiman käytöllä. Heikot ovat olleet tulokset sellaisista yrityksistä. On aina pitänyt palata takaisin ja ottaa nuo vanhat arvot jälleen käyttöön. On havaittu yhä uudelleen, ettei elämä anna itseään pilkata eikä sen perusto-

tuuksia voida rankaisematta hyljätä.

Mutta vaikka me voisimme esittää miten loistavan ansioluettelon ihmisten edessä ja vaikka meidän elämäнкаaremme olisi miten kauas näkyvä tahansa, on sillä merkitystä vain tässä elämässä. Parhaimmankaan ajallisen elämän vaikutus ei ulotu kuin sille viimeiselle rajalle. Viimeistään siinä menettävät merkityksensä ne arvot, joille tässä elämässä on annettu valta-asema. Sillä rajalla olemme lopultakin tasa-arvoisia, kuningas ja kerjäläinen, oppinut ja oppimaton, rikas ja köyhä. Mitään siitä mitä meillä on täällä ollut, emme voi viedä sen rajan toiselle puolelle.

Kuitenkin voi havaita, että ihmismielissä elää sitkeästi käsitys, että ajallisen elämän laatu ja saavutukset ovat vaikuttamassa myös siihen, mikä ja millainen meidän osamme on iankaikkisuudessa. Vainajien siunaustilaisuuksissa pidetyt puheet ovat usein sen sisältöisiä kuin haluttaisiin esittää Jumalalle edesmenneen suuria ansioita, jotta hänen osansa muodos-

Elämän arvot

tuisi mahdollisimman hyväksi siinä elämässä, johon me kaikki toivomme pääsevämme kerran. Näyttää siltä kuin luultaisiin jalon ja arvokkaan ajallisen elämän ansiolla voitavan avata taivaan ovi. Miten suuri onkaan erehdys, jos näin ajattelemme!

Eikö sitten ensinkään olisi pyrittävä elämään mahdollisimman hyödyllisesti, arvokkaasti ja lähimmäisilleen sekä kansalleen palveluksia tehden? On toki. Tämänkaltaiset ihmiset ovat elämän toimintojen kannalta välttämättömiä ja heidän työnsä usein korvaamatonta. Siitä kaikki kunnia heille.

Viimeisen rajan ylitse meidät kuitenkin vie vain Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen ansion kautta saatu Jumalan armo. "Minä olen ovi", sanoo Jeesus. Elävän uskon vaikuttama Jumalan sanan ja tahdon mukainen elämä pitää meidät Hänen yhteydessään ja opastaa meidät oikealle ovelle. Jumalaton tai omiin ansioihinsa turvaava joutuu yllättäen sille ovelle, joka johtaa iankaikkiseen eroon Jumalasta.

Tauno Pauku

MIETTEITÄ SAKKOLAN PITÄJÄJUHLILTA

Seisoin Punkalaitumen kirkon rappusilla ja katselin ohitseni kulkevaa kirkkokansaa. Te kaikki olitte heimoa minun heimostani. Paljasjalkaisia sakkolalaisia niin kuin minäkin olen.

Siinä seisoesani annoin katseeni kulkea kasvoilta kasvoille kuin etsien jotain.

Ketä etsin?

En etsinyt ketään. Katsoin vain teitä ja sieluni syvyyksistä kumpusi seuraava säe:

Ei elämä lepää. Sen kiire on. Niin nopeesti vuotemme kiittää. Kohta vanha jo oon. — Veli, siskoni mun,

luo aika jo hopeita kutreilles sun. Se on seppele vuosien saaton.

Jo kauan on aikaa siitä, kun heimomme juuret väkivalloin revittiin irti isiemme mailta.

Paljon on tänä aikana vettä virrannut Vaskelankoskesta alas

laajan Laatokan ulapalle. Monta tuulta on tuivertanut suvisen SUVannon selkää ja kauan on kohissut Kiviniemen kuohuva koski.

Jo "ijäisyys" on siitä, kun Israelin lasten lailla lähdimme maanpakoon. Sinne kauas jäi kauris, punainen puukirkkomme, sinne jäi tapuli varjoineen. Siellä uinuvat lapsuutemme leikkikentät ja siellä nukkuvat iki-untaan rakkaat vainajamme. Sinne Karjalan maille jäi kaikki se, mikä meille oli rakkainta. Vain kaksi aarretta me toimme tullessamme: — Muistojemme aarrearkun sekä karjalaisen kulttuurin.

Katsellessani teitä, te ikääntyvät heimolaiseni, jouduin ajattelemaan: — Meidänkö mukamme menee mananmajoille Kannaksen karjalaisuus ja karjalainen kulttuuri?

Meidän lapsemme jotka ovat syntyneet nykyisillä asuinsijoil-

lamme samaistavat itsensä paikalliseen väestöön. Karjala ja karjalaisuus on heille vieras ja kaukainen asia. He tietävät kotipitäjäämme vain sen, mitä isä ja äiti ovat kertoneet. — Ja harvapa meistä paljasjalkaisista sakkolalaisista lienee tuntenut kotipitäjäämme kotikyläänsä laajemmalti.

Kylmä tosiasia siis on, että meidän mukamme menee maanrakoon joukko korvaamattomia aarteita. — Aarteita, jotka tuleville heimomme tutkijoille olisivat kultaakin kalliimpia.

Siellä juhlilla tapasin teitä satoja. Minä kuljin teidän keskuudessanne ja kuuntelin teidän muistamisianne ja totesin, että teidän joukostanne löytyy paljon hyviä kertojia. Alkää siis lukitko muistojenne kultaista arkkua, vaan antakaa sanan elää! Muistakaa, ei pieninkään muisto ole liijan pieni, eikä vähäisinkään muisto liijan vähäinen. — Muistakaa, että pienistä pisaroista kasvaa suuri ja väkevä virta.

Karjalaisin terveisin.

V Verner

Maisteri Pentti Patja

Juhlapuhe Sakkola-juhlassa

Hyvä juhlayäki.

Nämä jokakesäiset Sakkola-juhlat ovat todistamassa meille ainakin kahdesta asiasta: — Ensinnäkin me kokoonnumme näille juhlille siitä syystä, että sakkolalaiset ja heidän jälkeläisensä haluavat tavata toisensa kerran vuodessa. He haluavat kuulla ja nähdä, miten kukin jakselee, mitä kuuluu niille ihmisille, jotka tulivat toisilleen läheisiksi karjalaisen kotikylän välittömässä elä-

mänpirissä. Tullaan katsomaan ja kertomaan, mitä kuuluu kasvin-kumppaneille nouruuden ja miehuuden vuosilta. Muistellaan naapureiden ja koko kylänkin keskeisiä tapahtumia, ihmisten välisiä ystävyyssiteitä, toistensa auttamishalua, läheisyyttä ja turvallisuutta, mitä nykyaikana vain harvoin enää tapaa kylän ja pitäjän mittakaavassa. Näitä tunnelmia tulevat sakkolalaiset etsimään ja muistelemaan omille juhlilleen. Tämän me kaikki voimme avoi-

mesti tunnustaa ja hyväksyä.

Toisesta asiasta, jota ajattelin tarkastella vähän tarkemmin, en ole niinkään varma. En tiedä, ollaanko siitä samaa mieltä ja onko edes sopivaa näin juhlan puitteissa ottaa koko asiaa esille. Tarkoitukseni on nimittäin hieman käsitellä kysymystä, joka ei vielä ole tullut kovinkaan voimakkaasti esille vaikka taustalla ja pohjalla se uskoakseni kuitenkin on. Ja se on tämä:

Yhtenä pontimena kokoontu-

biselle näillä jokakesäisille Sakkola-juhliille on meidän kaikkien yhteinen pulmamme ja huolenaiheemme: Miten käy sakkolalaisuuden meidän jälkeemme? Oletan, että tämä asia on ollut osaltaan vaikuttamassa päätettäessä kotona juhliin lähdöstä. Siinä on jotakin kansalaisvelvollisuuden täyttämisen makua. Sakkolalaisuutta halutaan kannattaa ja ylläpitää niin kauan kun jaksaa. Mutta mitä sitten, kun nykyiset vetäjät eivät enää jaksaa lähteä savottaan? Missä muodossa ja miten sakkolalaisuus voidaan säilyttää? Tätä seikkaa kannattaa varmasti tarkastella hieman tarkemmin.

Hyvät kuulijat.

Yhteiskunnassa tapahtuneesta muutoksesta ei tarvitse teille kertoa esimerkkejä. Sen on jokainen etenkin maaseudulla elävä voinut omalla kohdallaan todeta. On tapahtunut kyläyhteisöjen ja perheiden hajaantumista, nuoremmat ovat muuttaneet muualle, vanhukset ovat jääneet erilleen. Perinteisistä ammattiteistä on siirrytty muihin ammatteihin, maalta on väkeä muuttanut kaupunkeihin jne. Tuttua puhetta meille kaikille. Uskoisin, että tämä voimakas muuttuminen on koskenut erityisen syvästi juuri sitä karjalaista väkeä, joka sodan ja loista joutui muuttamaan ja valitsi uusilla asuinsijoilla entisen perinteisen ammattinsa, maatalouden. Kotiseutunsa menettäminen ja uusiin elämäolosuhteisiin totuminen olivat hädän tuskin ohi, kun maaseudun väestö oli uudenlaisten ratkaisujen edessä. Maatalouden joutuessa luovuttamaan väkeään teollisuudelle, lähti moni nuori myös karjalaisesta kodista jälleen uusille asuinsijoille. Tuntee, että hänen olisi ollut toisaalta helpompikin lähteä. Hänellä ei ollut vielä uuteen kotipaik-

akuntaansa kasvaneita pidentäviä kovinkaan paljon lähtöä estävää. Ehkä hän uskoi sopeutuvansa jälleen uuteen ympäristöön, eihän se ollut hänelle ensimmäinen kerta. Monesti lähtö oli taloudellisen pakon sanelema. Mahdollisuudet oman elämän järjestämiseen ja oman kodin perustamiseen näyttivät paremmilta uudessa ammatissa ja uudessa asuinympäristössä. Lähdön hetkellä tapahtui myös perheen hajoaminen. Osa perheestä, usein vain vanhuset, jäivät kotiin niin pitkäksi aikaa, kun kykenivät taloa pitämään. Monessa tapauksessa hekin aikaa myöten menivät nuorempien perästä.

Tässä muuttamisten ja muutosten myllyssä on ollut tietysti päällimmäisenä huoli omasta ja perheen tulevaisuudesta. Näiden huolien alla ovat saaneet jäädä hoitamatta ja uusimatta katkenneet ystävyys- ja naapuruussuhteet, synnyinseudusta irtiriutautujen henkisten juurien varjelenen kuihtumiselta, kaiken kaikkiaan perheen, suvun ja heimon perinteiden vaaliminen.

On tietysti täysin oikeutettua kysyä ja huomauttaa, että ei kukaan voi kohtuudella vaatia, että näin täydellisen elämäolosuhteiden muutoksen aikana pitäisi tai voisi kantaa huolta sillä hetkellä täysin toisarvoisilta tuntuvista asioista. Ja kun elämä jälleen on alkanut kulkea normaalissa järjestyksessä ja aikaa

Isännöitsijän tehtävät, kirjanpidot, tilinpäätökset ym. huolella ja ammattitaidolla.

ISÄNNOITSIJAIN TALO- JA TILIHUOLTO

Vilusen puistotie
33700 Tampere 70
Puh. 633 729

sekä halua perheen ja suvun, talon ja kylän perinteen, sakkolalaisuuden säilyttämiseen olisi, on katkeraa huomata, ettei ole ketään, jolle sen siirtäisi. Samalla kun perhe on aikanaan hajonnut omille teilleen, on katkenut myös luonnollisin ja varmasti myös parhain tapa perinnetiedon antamiseen ja säilyttämiseen. Saman katon alla asuva entisajan suurperhe kolmine — neljine sukupolveen ja muine sukulaisineen opetti ja kasvatti tuntemaan paikkakunnan ja ihmisten historian ja tavat. Tätä koulua ei nykyajan ihmisen ole enää mahdollisuus käydä. Tämän aineettoman, henkisen perinteen siirtämisen katkeamisen lisäksi on tapahtumassa vielä toisenlaistakin häviämistä. Karjalasta siirtymisen aikoina ja sen jälkeen on perheiden muuttaessa ja hajotessa myös erilaista Karjalasta säilynyttä esineistöä ja asiakirja-aineistoa vaarassa joutua hukkaan ja on ehkä jo joutunutkin.

Ei voida tietenkään moittia ketään, jos vanhat valokuvat, kellastuneet tilanpaperit, laatikkojen pohjalla nuhraantuneet kirjeet ja postikortit eivät kiinnosta sellaista, jotka eivät ole saaneet kuulla niihin liittyvistä tapahtumista ja henkilöistä. Ne unohtumat helposti vintteihin ja kellareihin sieltä vähitellen kadoten.

Tätä täysin luonnollista tapahtumaketjua tarkastellessa tulee kysyneeksi: Onko mitään tehtyä tai olisiko mitään tehtävissä. Taustalla elää voimakas usko, että aina tulee sukupolvi, joka ehtii ja haluaa tietää omista juuristaan, omista esivanhemmistaan, oman heimonsa kotiseudusta. Niin tulee olemaan myös sakkolalaisien kohdalla. Silloin kysytään, miksi meille ei ole säilytetty meidän oman sukumme, oman kotiseutumme perinnettä. Mitä heille silloin vastataan?

jatkuu

LAULU SUVANNOLLE

Aleksanteri Aava

Toivo Tenkanen

M. = 116 Kevyesti

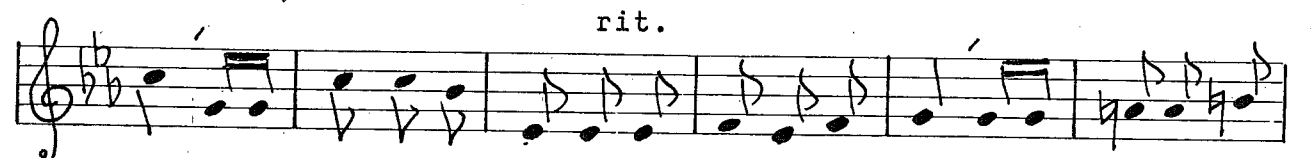
1. Soi lau-lum-me lai-neil-ta Su-van-non, y-hä rak-kail-ta

ran-noil-ta helk-kää, vaik-ka syn-ty-mä-seu-tu se men-nyt on ja

kaik-kion muis-to-a pelk-kää. Se kaar-tu-vi vain, se si-ni-nen

vu-o, se on sy-dä-men sy-vyi-nen uo-mam-me tuo, sitä vir-taa ei

keh-ta-lo kah-li-ta voi, se vyö-ryy, se sol-juu, se soi.

2.

Mies kaatua voipi Kannaksen,
rivi harveta lasten, naisten,
niin kävi jo kohdalla isien
ja käynyt myös siirtolaisten.
Yks' säilyvi vain, se sininen vuo,
suku uutena kerran sen saapui luo,
mitä lapsuus ja nuoruus meille myös loi
se sydänten pohjalla soi!

3.

Ei konsaan laulumme laata voi,
eikä sortua sointumasta,
sen sininen Suvanto silloin loi
kun rannoilla viihdytti lastaan.
Se on kuin rukous omaisten,
sen näki kuin kerran viimeisen.
Se laulu ei tuhkaan tummaa voi,
se hehkuu, se elää, se soi!

Aleksanteri Aavan toivomusta noudattaen on hänen runonsa "Laulu Suvannolle" sävelletty tämän vuotisiin Sakkola-juhliin ja esitettiin juhlassa.

Säveltäjä on luovuttanut sävellystyönsä Suvannon Seudussa julkaistavaksi ehdolla, että kaikki oikeudet sävellykseen pidätetään ja esitysoikeudesta on erikseen sovittava säveltäjällä Toivo Tenkanen kanssa. Hänen osoitteensa on 39100 Hämeenkyrö.

Sakkolan muistojen-juhla Punkalaitumella

"Siellä oli niin hauskaa, että elän muistoissani siksi kunnes uudet Sakkola-juhlat on. Jos Luoja elonpäiviä suo, niin kyllä jälleen ensi kesänä juhlille tullaan."

Voiko kiitoksen paremmin ilmaista? Tuskin. Juhlat olivat onnistuneet ja siirtyivät onnistuneina muistojen joukkoon.

Kansaa saapui runsaasti, olipa ensikertaisiakin juhlaan tulleita, joskin joku juhlien veteraani oli jo väsähtänyt ja jäänyt kotiin. Kaukaisimmat vieraat olivat ulkomailta saakka.

Kirkkoon juhkakansaa aina sopii, mutta päiväjuhlapaikka osotautui pieneksi, vaikka kaikki käytävätkin olivat täynnä oli huomattavan yleisömäärän jättävä ovien ulkopuolelle ja juhlistava luonnon helmassa. Seurustelu ja tuttujen "etsiminen" näytti hyvin luonnistuvan pihapiirissäkin, eikä mitään tyytymättömyyttä esiintynyt.

Jumalanpalveluksessa saarnasi lääninrovasti Ilpo Vihervaara. Hän kohdisti sanoja myös pitäjäjuhlaansa kokoontuneelle entisen Sakkolan seurakuntalaisille. Kirkkokuoro juhlisti jumalanpalvelusta ja uruissa oli tirehtööri Reima Siivonen.

Lääninrovasti Vihervaara puhui myös sankarihaudalla aiheenaan: Miksi me aina kokoonnumme tämän sankarihaudan äärelle. — Me olemme saaneet kokea sodan kirouksen, mutta myös rauhan siunauksen ja olkaamme onnellisia että olemme saaneet elää rauhan aikaa. Kukkatervehdyksen sankari-

rihaudalle toivat Toivo Ukonen, Saima Korkka ja Väinö Saksanen. Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille laskivat kaihon kukat Toivo Tenkanen, Aune Ahtiainen ja Aarne Ruuskanen. Kaikkien tilaisuuksien torvimusiikista huolehti Nuutajärven torvisoittokunta johtajana Ilmari Kaarineva. Hän on kotoisin Sakkolan Petäjäjärveltä.

Tervehdyspuheen piti maanviljelijä Toivo Tenkanen ja esitteli puheessaan nykyisen kotikuntansa, Punkalaitumen, kehitystä viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana.

Emäntä Aune Ahtiainen lausui kolme isänsä A. Aavan runoa, jotka hän oli valinnut isänsä tuotannon eri aikajaksoilta. Yksinlaulua esitti luontied.kand. Hanna Tuokko, Matti Tuokon tytär

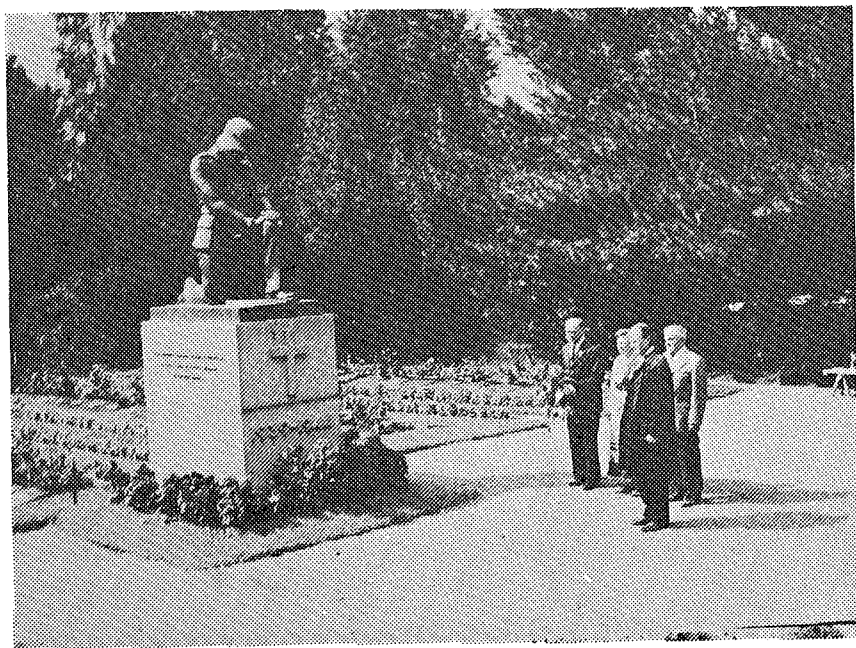
Sakkolan Riiskasta. Säestäjänä oli Ella Yli-Viikari.

Maisteri Pentti Patjan juhlapuhe julkaistaan kokonaisuudessaan Suvannon Seudun lähinumeroissa.

Seuraavana oli ohjelmassa A. Aavan sanoihin Toivo Tenkanen säveltämä kaunis laulu: Laulu Suvannolle, jonka sävel ja sanat on annettu Suvannon Seudussa julkaistavaksi, ja on tämän numeron sisäsivuilla, kumminkin ehdolla, että ilman säveltäjän lupaa ei saa esittää ansiotarkoituksessa.

Laulun esitti dipl.laulaja Laina Tenkanen ja säveltäjä Toivo Tenkanen säesti.

Emäntä Anna Lamppu esitti omatyylisiä juttujaan, aivan vakavalla ilmeellä ja oikealla nuotilla, lisäksi hän pystyy lausumaankin,

Kunnianosoitus Punkalaitumen sankarihaudalla Sakkola-juhlan juhlanjumaanpalveluksen päätyttyä, etualalla lääninrovasti Ilpo Vihervaara.

Anna Lamppu jutteli hauskoja ja yleisö kuunteli aivan äänettömänä!

onhan Larin Paraske hänen esiäitinsä!

Niemisen sisarukset lauloivat hengellisiä lauluja kitaran säestyksellä. Kaunista kuultavaa, mutta ehkä olisi paremmin sopinut toiseen väliin ohjelmajärjestyksessä?

Vapaan sanan vuorolla toi Ella Aro Helsingin Sakkola-seuran tervehdyksen, mainiten tunnelman juhlassa vaihtuvan itkun ja naurun välillä.

Keski-Suomen Sakkola-seuran terveiset toi Tauno Huuska ja ensi vuoden Sakkola-juhlaan Juupajoelle toivotti tervetulleeksi Pentti Pärssinen.

Väinö Koppanen tervehti Urjalla asuvien sakkolalaisten puolesta.

lesta ja esitti eriävän mielipiteen Sakkolan historian julkaisemisen valmistelua kohtaan.

Yrjö Raaska esitti Suvanto-säätiön kiitokset Sakkola-juhlan järjestämisestä ja Aarne Koivula Punkalaitumen kunnan puolesta luovutti puheenjohtajan nuijan Punkalaitumen Karjalaisille. Myös juhlapuheen puhuja maisteri Pentti Patja sai Suvanto-säätiön puolesta Sakkola-viirin.

Lopuksi Eino Patja kiitti kaikkia jotka olivat edesauttaneet juhlien järjestelyissä sekä juhlavieraista.

Lopuksi Maammelaulu torvien säestyksellä.

Elokuu

Vielä kesän taika elää,
poutalintu sirittää.
Korkealla on päivänterä
ja järvi kimmeltää.

Lumpeen kukka valkoinen
aallokossa keinahtaa.
Lämmin tuuli eteläinen
rannan puissa heilahtaa.

Vielä on lehdet vihreät
ja maassa kukkia.
Vielä kesän taika elää.
Siksi kiiruhda,
ettet osattomaksi siitä
mikä elämässä on ihanaa.

Kun kesä posket ruskettaa,
niin syksyn myrskyt eivät saa
selkää kumaraan.

K P

Runoja syksylle

Syksyn tulo Syksyhymni

Horsmien heleä puna
äärellä akkunan.
Tuulen tunnussa kuva
syksyn saapuvan.

Pääskysten lähtösoitto
vaiheilla pihamaan,
on kuin vilkutus loitto
matkalla etelään.

Suvesta syksy tuli
hiipien elämään:
— Pois lähti kaivattuni
lentohon pesästään.

Keralla pääskysien
liiteli etelään.
Ajalla kevään sinen
odotan palamaan.

Kaunis on
syksytaivaan yllä
kuulas sinisyys.
Poissa on kuumuus keskikesän
poissa kiireisyys.

Aikaa on
käydä ajatuksen
kaukaisen metsän taa.
Avata ovet sielun uksen
siivota, tuulettaa.

Aika on
koota viljasato
laareihin kylvään.
Laskea mistä tuli kato
tileissä elämän.

Elsa Tuokko

A. Aavan teoksesta "Huuhkan poika" sivut 15 - 20

Savut kohoilivat, kohoilivat. Puskivat, puursivat ja pusertelivat. Alla lepäili kylä lakeineen, latoineen, yllä kaartui pakkasinervä, kuultoisa taivas nousevine aurinkoineen. Nuo välillä puurtavat sauhut kehkeytyivät kuin ihmisiksi:

Tuolla kohoili eräs sauhu mah-tavan jykynä, ylämittaisena, lihavana, ollen kuin vahvan talon ylpeä isäntä, joka tuli omillaan toimeen, tahtomatta toisten avusta välittää. Sitten kohoili tuon-nempänä parisen tuprua rinna-tusten ,menivät matkan, hajaan-tuivat, kääntyivät, vääntyivät, erilleen erkanivat, epäsopuisat. Tuolla! Siellä antaa kaksi hoikan-solakkaa sinerrystä toisilleen kättä, lähenee, rinnoin likentyy, poskitusten tulee, yhteen sulaa — ne ovat poika ja tyttö...

Martti hymähti, ihan kuin nau-rahti itsekseen: — Mistä ne tule-vat moiset ajatukset?

Kylästä itään pöyryisivät, möy-ryisivät hovin sauhut. Mustina vii-nasavotasta nousivat, kohoilivat väkevän ylivoimaisina. Ne kallis-tuivat kylään päin, tulivat, työn-sivät, katkoivat päät talokon tup-ruilta, rikkoivat, runtelivat... Sitten suli vähitellen savujen leik-ki yhteiseksi tummahkoksi vii-vaksi, suli ja silittyi niinkuin ajan mittaan sulavat kaikki vaiheet ja ihmistelminnät. Vastapäätä olevaa metsää vasten jäi näky-mään vain hienona utuinen viiva, kuin muiston sinerrys.

Poika oli pysähdyttänyt hevo-sensa ja jäänyt ihan siihen pal-teelle katselemaan; Martti johtui näkemästään yhä uusiin mieliku-viin. Hän nykäisi nyt hevosensa juoksuun ja lähti ajamaan hyvää

vauhtia kankaalle päin alenevaa tietä pitkin.

Pietari lämmitti sillä väliin tu-paa ja Anni lepäili lapsineen uu-nin päällyställä. Näin lämmityk-sen aikana pisti kylläkin savu pankkolaisten silmiin, mutta oli-han siellä välttävä olla ja hyvä-kin, kun ikkunaluukku ja räppänä suljettiin, tasaisen lämmön lien-nellessä tuvassa. Lapsi nukkua tihersti äidin vierellä turkkeihin käärittyinä.

Kun mies sai viimeiset hiilet ajetuksi lieden syvennykseen ja ne tuhkakatteella hyvin peitetyik-si, sekä tukituksi räppänän, har-pasi hän kolpitsalle, nojautui rin-noin pankon reunustaan ja sanoi, äänessään pehmeä hyväilevä, hy-väilevä sointu: — Anni! Nainen heräsi puoli-unestaan, raotti sil-miään ja kysyi, hänelläkin äänes-sään hellä sävy: — Mitä?

— Sitähän minä, jotta mikä sille lapselle pannaan nimeksi. Ajattelin tänä päivänä käydä ha-kemassa papin?

— Samassa tömähtivät ratsun kaviot seunustatantereella. Kuu-lui äreä "ptruu" ja heti sen jäl-keen kivakka kolkutus ikkuna-reunustaan.

— He-hei! kuului ulkoa.

Pietari tavoitti katsoa ikkuna-

ruudusta, mutta kun se oli umpi-jäässä työnsi auki seinässä ole-van juoksulaudan.

— Ropottiin, ropottiin! — ko-mensi ratsastaja kaksin painoin. — Neljän päivän eväillä, mies ja hevonen!

— Kaksi päiväähän se on ollut tähän asti korkein, selvitti Huuh-ka.

— Nyt on neljä! Tauti kove-nee, viisasteli käskijä.

Pietari ei vastannut mitään, sillä mitä hän olisi sanonut? Ho-vin kymmenniekka ei ollut kylä-kierrolla armoja jakelemassa.

— Huomen-aamulla kello kuusi on oltava hovin savotalla! Neljän päivän eväät. Reisu Metsäpirtin Saaroisten hoviin ja ikäänkuin iloittellen jatkoi vieras, hyvin syötettyä hevostaan hilliten:

— Meiltä loppuivat viinat, paa-leja on ollut, toisia tulee, Saaroi-sista haetaan liikenevät viljat sa-vottaan!

Ratsastaja pyöri hevosensa ja nelisti edelleen, nähtävästi hä-nellä oli määräys käskä ajoon toisistakin taloista miehiä hevosineen.

Tuvassa oli hetken hiljaista.

— Mentävä sinne on, lausahti sitten mies. — Ei siitä muuten pääse.

— Ei siitä pääse, tuumasi An-nikin. — Pelästyin ihan, kun tuli niin äkkiä, oikein kävi sydän muksamaan.

— Taitaa tästä alkavasta vuo-desta tulla kova, kun käyvät näin

reistaamaan. Minä kun luulin, että johan se nyt tulee toinen aika, parempi aika, mutta se sanoi — "tauti kovenee". Kovenee, kove-nee, haasteli Pietari.

— Miten ne sitten saavat ro-pottia kohottaa, kun keisari on jo puuttunut asiaan ja yhdistänyt tämän puolen maata muuhun Suomeen — olimmehan me silloin kirkossa, kun pappi sitä keisarin kirjaa luki — muistathan? selitti Anni.

— Keisari — jäljitteli mies pilkallisesti. — Jos se keisari olisi näillä main, asuisi tässä meidän kylässä tuolla Holmassa, niin pi-täisihän se sitten komentoa. Sen luo saisi lampata nytkin, saisi ky-syä, ovatko ne sinun käskyjäsi mitä kirkossa luetaan, vai mei-naatko käydä narrailemaan?

— Ei sitä kahta jaksakaan teh-dä, luvata ja täyttää, sanoi nai-nen pannen keskustelun leikiksi.

— Niin on, niin — huoahhti Pie-tari. — "Siinä on piikanen unesi" sanoi muinoinen emo tyttölleen. Mutta jos asiaa haastetaan, niin pitäisihän sen olla silleen että, jos kerran olemme muun Suomen yhteydessä, niin olisihan se täällä oleva Suomen meininki. Ei siellä Suomessa tehdä joka viikko ro-pottia — maksavat veron kerran vuoteen ja elävät talonpojat rau-hoin kotonaan.

— Pitäisi täälläkin nostaa har-jakset siiroon, pitäisi käydä ko-vaksi, ehdotti nainen.

— Kissallasiko heitä potkittai-sit hovilaisia? kysäisi mies.

— Haastellaan papille asiasta nyt, kun se tulee meille tätä las-ta ristimään, huomauttaa Anni.

— Niin tehdäänkin. Papille haastetaan, jospa hän tämän koh-dan ymmärtäisi. Ilmoittaisi sinne ylemmäksi ja selvittäisi asian! Puhelussa oli vähän jo leimahta-nut kapinallisuontoista henkeä. Pietari oli kyllä ollut silloin kir-kossa niinkuin muutkin, oli tar-koin seuraten kuullut keisarin ju-listuksen sisällön, mutta nyt hän tunsii pettyneensä. Hänen mieles-tään ei tällaista olisi maksanut

kuuluttaa, kirkkoissa julistaa. Nyt oli seitsemän vuotta kulunut yh-distämiskirjan antamisesta, mutta ei missään näkynyt olojen muu-tosta parempaan, tuntui vaan yhä lujempi tiukkaaminen hovilaisen taholta.

Huuhkan tuvassa olisi mieliala voinut olla apea ja alakuloinen, sillä neljän päivän olo ropotissa, mies ja hevonen, ja ilmainen aje-lu hovin asioissa yli kolmen pe-nikulman taipaleella ei ollut suin-kaan mieluista tehtävää, mutta kotoinen tunnelma hälvensi kat-keruuden niin, ettei enempää tus-kailtu.

Tuvassa väreilevä lämpö sulatti jäätä ikkunaruudusta, auringon säde sieltä sisään pistäytyneenä teki hauskan vaikutuksen. Uusis-ta tuoksaiti paistumaan asetettu lampaan jalka, varattuna ropot-timiehen eväiksi sekä papin kes-tiksi, kun tämä monen vuoden väliajan jälkeen tuli käymään ta-lossa. Mutta hauskinda oli Pieta-rista kuitenkin se, että hän tiesi nyt olevansa kahden pojan isä. Siellä se nuorempi nytkin äikähti uunilla.

Onpas pojalla ääntä! Anna hä-nelle nännää, käski isä, istuen jakkaralla lieden edustalla, jotain vuoleskellen.

— Oh hoh hoh lastani, luoper-teli äiti. Kas kun venyttelee poju! Sitten Anni tarjosi vaavalle valkoisen, täyteläisen rintansa,

kairimo
KODIN TAVARATALO

Lempäälä, puh. 740 402

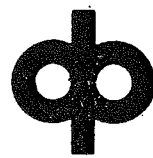
Pärssisen Konepaja

35500 Korkeakoski puh. 935-81 204

Valmistamme mm:

- TERÄSHALLEJA, OVIA JA IKKUNOITA
- AUTON LAVOJA YM. KULJETUSKALUSTOA
- TRAKTORIN TYÖVÄLINEITÄ
- KORISTETAKOTÖITÄ

MAASEUTUVÄKI

Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

MUISTELMA

Jokaisen ystävämme kuolema vie meidät lähemmäksi omaa lähtöämme

Sylvi Kekkosen ajatus

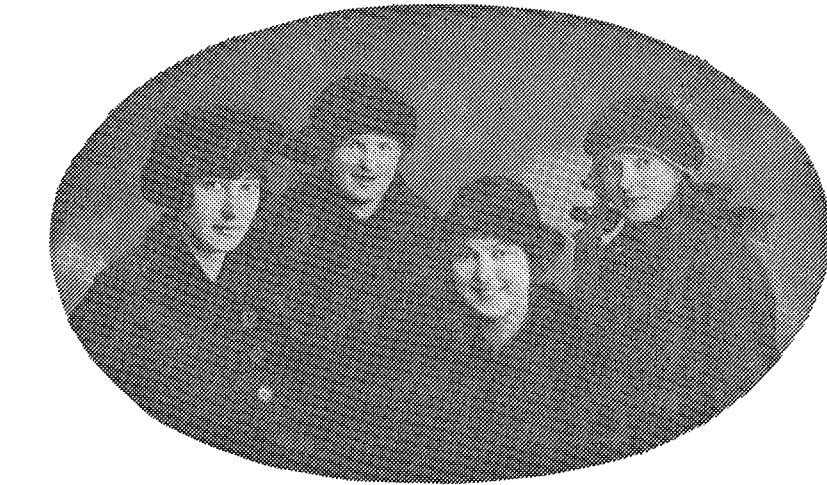
Olin yllättynyt Tyyne Viskarin kuvasta ja kuolinilmoituksesta.

Mikä muistojen ryöppy alkoi-kaan purkautua ja tuntuu etten saa rauhaa ennenkuin kerron tapahtumia paperilla.

Kun serkkutätini Anna Karlson muutti pois Käkisalimesta, niin jouduin asumaan Aleksandroffille.

Olga ja Anna olivat juuri parhaassa nuoruusiässä. Tyyne Kohonen asui viereisessä talossa ja oli Aleksandroffin tyttärien paras ystävä. Kipin, kapin, kopin kuului, kun Tyyne juoksi naapuriin puupanelia pitkin. Hän oli iloinen ja naurava tyttö, ja hänen askeleissaan oli sellaista joustavaa pirteyttä aivankuin olisi olleet vierit kengänpohjissa.

Aleksandroffin sisarusket olivat tummatukkaisia ja pitkiä. Tyyne oli lyhyt, hento ja vaalea. Hän oli kuin peipponen kahden ison kyyhkysen seurassa. Hauskaa heillä tuntui aina olevan, kun

Olga Berg ja Tyyne Viskari, Anna Kotilainen ja Klaudia Pelkinen Käkisalmissa vuonna 1923.

olivat yhdessä. Olgakin oli puhe-lias Tyynen seurassa, vaikka hän oli hyvin hillitty ja vakava ihminen. En tosiaan muista kuulleen hänen nauravan ääneen, hymyili vain. Anna taas oli oikein herkkä nauramaan Tyynen iloisille liveryksille.

Sunnuntaisin heillä oli tapana

kaan, pitäisi olla hovissa — ker-
toi Pietari asiasta pojalleen.

— Saahan sitten nähdä senkin puolen, kun käy — sanoi Martti huolettomasti, lisäten kuitenkin: Lähteneehän sinne toisiakin?

— Tietysti lähtee toisiakin?

— Kävin minä Joenkylässä viime syksynä kaloja ottamassa — muistutti poika.

— Siitä on vielä puolitoista penikulmaa eteenpäin. Suvannon itäpäässä on Saaroinen, tämän Petäjärven kantatilan alushovi, minä käyn ajelemassa tänä iltapäivänä. Teette vähin puhdasta, siistitte tupaa sillai-
kaa. Martti arvasi isänsä asiat kysymättäkin.

jatkuu

tehdä pitkiä kävelyretkiä milloin minnekin: Kalliosaareen, Multamäelle, Koluniemeen tai vain kaupungille, katsellen niitä muutamien liikkeiden näyteikkunoita, joita siihen aikaan oli Käkisalmen pienessä kaupungissa.

Olin aina hyvin iloinen ja yllätynyt kun huoneeni ovelle koputettiin ja kolme päätä kurkisti kysellen, että mitä minä touhuan ja olisinko halukas lähtemään heidän kanssaan kävelylle. — Eipä minua tarvinnut kahdesti pyytää, niin onnellinen olin huomautuksista. Heidän seurassaan oli aina hauskaa, mutta erikoisesti on jäänyt mieleen juuri tuo Kalliosaaren retki, joka päättyi Talvenheimon studion kuvanottoon. Juoksentelimme kallioilla ja kiertelimme Kasinon kaikki rakennukset. Muistan kuinka Tyyne innoissaan kuvaili kuinka hauskaa olisi taas saada Kasino kuntoon ja kuinka suurenmoista olisi tanssia sen suuressa salissa. Käkisalmen kylpylän kauniit rakennukset olivat sodan jälkeen tosiaan menneet rappiolle. Kaupunki varmaan katsoi niiden ylläpidon kan-

nattamattomaksi sen jälkeen, kun raja Venäjälle sulkeutui, sillä rajan takaa suurin osa kylpylävieraista tuli. Koko eteläinen Kannas oli kuin puulla päähän lyöty, kun välitön kanssakäyminen Venäjän kanssa loppui. Kyllähän Kasino sitten myöhemmin taas kunnostettiin ja varmasti Tyynekin sai viettää siellä monta juhlaa.

Syksyn heleän keltaisina olivat haavanlehdet ja katkoimme oksia kotiin maljakkoihin vietäväksi. Ja kun sitten reippaasti kävelimme kimppu haavanoksia jokaisen sylissä, niin tunnelma oli korkealla. Tyyne sai valokuva-ajatuksen ja niin tulivat neljä iloista ihmistä kuvaan ja kummallista on, että kuva on tullut mukaan niiden muutamien joukkoon, joita pakoon lähtiessä napsin isosta valokuva-albumista matkalaukkuuni. Kun nyt katselen kuvaa, niin monen monta tapausta pulpahtaa esiin muistikammioista. Paljon, iloisia, lämmittäviä muistoja.

Olga ja Anna viettivät usein lomiaan isänsä veljen kotona Kiviniemessä. He ottivat myös yhteyttä minuun, niin että monta

viehättävää hetkeä sain viettää heidän kanssaan, kun olin jo aika-ihminen ja Käkisalmen ajat olivat jo kauan sitten siirtyneet menneisyyteen. Tyynen en enää ollut missään yhteydessä. Kuulin vain, että hän oli avioitunut komean aluepäällikkönsä kanssa, josta silloin nuorena supatteli Olgan ja Annen kanssa.

Olgan puoliso Anders Berg (Peri Antti) kävi myös usein Kiviniemessä. Muistan erään huvittavan tapauksen. Elettiin juuri radion läpimurtoaikaa. "Peri Antti" tuli antamaan radiokonserttia nuorisoseuran talolle. Konsertti annettiin mainostarkoituksessa, joten sisäänpääsy oli vapaa ja kansaa kertyikin runsaasti. Pahinta oli, ettei konsertista mitään tullut — konsertti mielessä, mutta hauskaa oli, vaikkei kuulunut muuta kuin ulvauksia ja vingauksia. Kun ei vaan olisi ollut Pitkäsen Yrjö, joka ilmoitti asiallisesti totisin kasvoin, että nyt kuulette leijonan kiljuntaa Saharan erämaasta, nyt parkuu neekeripoika jota leijona lennättää, nyt murisee apina... Ja naurua riitti, niin että sali oli

haljeta. Sellaista se on kaiken uuden alku. Mutta ei enää kauan kestänyt, kun radiosta tosiaankin alkoi kuulua muutakin kuin täri-nää vinkumista. "Perin Antilta" minäkin sitten ostin ensimmäisen radion ja varmaan moni muukin. Sodan jälkeen en enää tavannut Olga, en Anttia, en Annaa, en Tyynettä. Nyt tiedän, että Anna ja Antti ovat kuolleet kauan sitten. Ja nyt on siis iloinen Tyynekin siirtynyt rauhan maille. Olgasta en tiedä mitään.

Tuntuu kuin ihmisen elinaika olisi liian lyhyt ja katoava. Ja kun sitten häivymme näkyvistä, niin unohduksen verho peittää meidät kätkönsä. Ja jatkuvan elämän kiireisessä touhussa entiset kadonneet ajat siirtyvät yhä kauemmas nykyisyydestä. Kumpi jaksaisi käsittää ja muistaa, että tämä päivä ja vielä tärkeämpää olisi muistaa, että tänään on eilinen tulevaisuus — eikä aina vain odottaisi sitä, mikä on jo omaa.

Olen elämälle kiitollinen, että kerran sain olla kosketuksessa noiden hyvien ihmisten kanssa.

KP

KUOLLEITA

Manu Viskari, synt. 28.11.1890 Sakkolassa, kuoli 31.7.1976 kotonaan Vammalan Illossa. Hän oli syntynyt Sakkolan Vilakkalassa.

Manu Viskari joutui pitkän elämänsä varrella toimimaan varsinaisen maanviljelijätoimensa ohella moninaisissa yhteiskunnallisissa tehtävissä.

Sakkolassa ollessaan hän kuului kunnanvaltuustoon. Työväen järjestötoiminnassa hän oli mukana koko elämänsä ajan, joista mainittakoon Vilakkalan työväenyhdistyksen perustaminen v. 1913.

Osuustoimintaliikkeen saralla Manu Viskari suoritti ansiokkaan ja pitkän päivätyön. Hän oli perustamassa Sakkolaan Ala-Vuoksen osuusliikettä, kuuluen sen hallinto-neuvostoon ja myymäläneuvostoon koko liikkeen toiminta-ajan. Nykyisellä asuinpaikkakunnallaan Vammalassa hän kuului Ol. Sata-Renkaan hallintoelimiin kuolemaansa saakka. Toiminnasta osuustoiminnan hyväksi hänelle myönnettiin v. 1966 Rochdalemitali, joka on korkein tunnustus osuustoimintaliikkeessä. Vammalassa hän kuului kansakoulun johtokuntaan ja siirtoväen asukkaanoitolautakuntaan.

Nuoruudessaan Manu Viskari kunnostautui myös urheilijana, kuuluen

maakuntansa parhaisiin hiihtäjiin.

Saatuaan pika-asutustilan Vammalan Illostä Kauniston kartanon maista, hän rakensi sinne uuden kodin ja kunnosti tilansa ensiluokkaiseen kuntoon. Vuonna 1967 hän luovutti tilan nuorempiin käsiin ja vietti ansaittuja eläkepäiviään kotonaan virkeänä ja elämää seuraavana, kunnes kuolema yllättäen korjasi hänet heinäkuun 31 päivänä kotipihallaan. Uskollinen Sakkola-juhliissa kävijä saapui matkansa päähän, eikä pääsyt enää Punkalaitumella seuraavana päivänä pidettäviin juhliin, jonne hän oli vielä innokkaasti lähdössä.

Manu Viskarin siunaustilaisuus pidettiin 14.8.1976 Tyrvään uudessa siunauskappelissa, jonne oli kokoonnutunut runsaasti omaisia, ystäviä ja tuttuja saattamaan häntä viimeiselle matkalleen.

Omaisten ja laajan ystäväpiirin keskuudessa Manu Viskarin elämäntyö tulee säilymään pitkään muistissa.

Simo Repo, synt. 29.8.1895 Sakkolassa, kuoli 22.6.1976 Vilppulassa. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Kaarnajoki.

Liisa Savinen, o.s. Ahava, synt. 16.12.1896 Vuoleella, kuoli 22.7.1976 Valkeakoskella. Hänen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi. Hän oli käynyt Kanneljärven kansanopiston.

Uuno Viljo Kerminen, synt. 5.11.1904 Sakkolassa, kuoli 14.6.1976 Kangasalla.

Iivari Huuska, synt. 26.8.1906 Sakkolassa, kuoli 24.6.1976 Pirkkalassa.

Elsa Kallonen, o.s. Pulakka, synt. 25.7.1907 Sakkolan Petäjäjärvellä, kuoli 21.6.1976 Ruovedellä. Hänen viimeinen kotikylänsä oli Sakkolassa Ojaniemi. Viimeinen kotipaikkansa Tampere.

Tekla Sylvia Backman, o.s. Kuisma, synt. 14.4.1919 Sakkolan Luprassa, kuoli 18.7.1976 Jyväskylässä. Hänet siunasi haudan lepoon

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

Katri Kupariselle
89-vuotispäivänään
19.9.1976

Onnea Sulle toivotan
syntymäpäivänäsi!
Sulle Luoja lahjaksi antanut on
pitkän elämäsi
Joskin, ajan vaikean vaiheet,
raskas elotie,
se myrskyjen kautta ain' perille vie.

Nyt hyvän elämän saanut olet,
ja ansainnut,
ja elosi ilta puolen,
ei enää kiirettä touhua.
Jo jääkööt työt ja nykyisyys,
olet työsi tehnyt
ja velvollisuutesi täyttänyt.

Luonteesi on iloinen,
siinä piilevi ikäsi pituus
ja terveys sen.
Jalkojen askel vieläkin kevyt on,
pitkään ikääsi verraten.

Karjalaa ja entistä kotia
usein muistelet,
siellä kun perheesi hyväksi ahersit.
— Poislähtö edessä — oli vaikeaa,
sen voin luonasi käydessä ymmärtää.

pastori Veikko Hovikoski 28.7.1976
Jyväskylän vanhan hautausmaan
kappelissa.

Anna Katriina Lampu, o.s. Loponen, synt. 21.6.1897 Raudussa, kuoli 10.8.1976 Lempäälässä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjäjärvi.

Impi Pitkän, o.s. Roos, sai
iäisyyskutsun 16.6.1976 Keuruulla. Hän oli syntynyt 14.6.1901 Sakkolassa. Hän oli Sakkolan Kiviniemen kylästä.

Mua pyydät usein runoa lausumaan,
sen nimi on Evakko äiti,
jota haluat usein kuunnella,
sulla tallessa se on,
se on aarteita.

— Näin sulle terveyttä
ijän mukana toivotan!

Tyttäreni Helvi

75 VUOTTA täytti 21.8.1976 sairaala-apulainen Rauha Eeva. Entinen kotipaikka oli Sakkolan Sipilänmäki. Nykyinen on Kangasala, missä hän viettää eläkepäiviään, jättyään eläkkeelle Pikonlinnan sairaalasta.

75 VUOTTA täyttää 21.10.1976 Eva Jortikka, o.s. Meskanen. Entinen kotipaikka Sakkolan Kaarnajoki. Kasvatettuaan suuren perheen ja jäätyään leskeksi hän viettää vanhuudenpäiviään nuorimman poikansa luona Kangasalla.

60 VUOTTA täytti 11.9.1976 Eeva Koironen, o.s. Jääskeläinen, Lempäälän Kuljussa. Hänen kotipaikkansa Sakkolassa oli Kirkonkylä. Hän on harrastanut vuosikymmenet lausuntaa ja kuorolaulua ja osallistunut nuorisoseuratyöhön. Hän on toiminut myös lehtemme asiamiehenä.

75 VUOTTA täytti 2.7.1976 emäntä Anna Tenkanen o.s. Kurikka Forssassa. Hän on syntynyt Sakkolan Kurikkalassa, josta joutui Alatenkasen Matin puolisoiksi suureen perheeseen. Silti, kun Annalta kysyttiin miten sovitte, niin hän iloisesti vastaa, että hänellä oli hyvä olla. Talossa oli naisten kesken hyvä sopu, vaikka oli neljä kälystä, anoppi ja nato!

Jos oli paljon työtä, niin oli monta tekijöitäkin.

Sodan jälkeen Anna ja Matti viljelivät maatilaa Ruoveden Hyyrylän kylässä 11 vuotta, kunnes Matti sairastui ja maatala oli myytävä.

Ruovedellä oli kirkko 26 kilometrin päässä, niin sinne ei aina jaksanut lähteä. — Anna oli aina pyytänyt: Taivaan Isä, jos annat meille uuden kodin, niin anna se läheltä kirkkoasi.

Luovuttuaan Ruoveden tilasta he ostivat Pirkkalasta omakotitalon, joka oli lähellä kirkkoa ja kun siellä oli runsaasti sakkolalaisia sijoitettuna, sekä Sakkolan Marttayhdistyksen oli siellä, niin siellä oli tuttu joukossa viihtyisää elää.

Annasta tehtiin Marttayhdistyksen jo ensimmäisessä vuosikokouksessa yhdistyksen sihteeri. Seurakunnan diakonaatti toimikuntaan hän

kuului myös koko sen ajan minkä paikkakunnalla asuivat. Lisäksi hän kuului Kauppakunta Tuotannon nais-toimikuntaan. Asuttuaan yhdeksän vuotta Pirkkalassa, niin tulivat tyttärensä Liisa miehensä kanssa ja pyysivät heitä muuttamaan Forssaan jossa heillä oli opettajan toimet. Forssassa silloin rakennettiin uusia kerrostaloja ja Matti lähti vävynsä mukaan, sekä merkitsi talo-osakkeen perheelleen ja nyt heillä on kolme kaunista huonetta kahden asuttavana. Tyttären perheellä on aivan lähellä iso ja kaunis omakotitalo.

Anna Tenkasen harrastuksiin kuuluu edelleen käsityöt ja kankaan kudoista ja lähtyisseuratyö. Täällä Annalla ja Matilla on viihtyisää elää vanhusvuosiin ja kirkkokin on lähellä, jossa he ahkerasti käyvät Jumalan sanaa kuulemassa.

75 VUOTTA täytti 25.7.1976 Hilja Laulajainen o.s. Jortikka Uudessa kaupungissa. Hän on syntynyt Metsäpirtin Kirvesmäellä.

75 VUOTTA täytti 19.8.1976 emäntä Elina Pitkän ent. Jääskeläinen o.s. Kekki Pirkkalassa. Entinen kotikylä Sakkolan Haparainen.

70 VUOTTA täytti 22.7.1976 Aino Rastas Saarijärven Kolkanlahdessa. Kaunis koti Saarilammen rannalla täyttyi onnittelijoista, jotka muistivat merkkipäivän viettäjä.

Saarijärven Marttayhdistys onniteli pitkään marttatyössä mukana ollutta päivänsankaria.

Naapurien ja ystävien lahjaa luovuttaissa onnitteltiin laululla: Laps olen kauniin, köyhän Karjalan.

Rusaan keskityksen jälkeen laulettiin päivänsakarille, matkaevääksi uudelle vuosikymmenelle lähettäissä: Kristalli virta.

Aino Rastas asui ennen sotia Sakkolan Riiskan kylässä.

Parhaat onnittelumme pirteälle 70-vuotiaalle!

Vihittyjä

Avioliitto vihittiin Vesilahdella 8.8.1976 Alpo Salokangas ja Meeri Laitinen Vesilahdelta. Morsiamen kotikylä oli Sakkolan Petäjäjärvi.

Avioliittoon vihittiin Rautalammin kirkossa 17.8.1976 Pentti Kalevi Korhonen ja Tellervo Tuominen. Hääparin vihki sulhasen veli pastori Tenho Korhonen. Sulhasen vanhemmat ovat Helge ja Iida Korhonen, o.s. Kekki, Sakkolan Haparaisista.

Kevään ylioppilaat

Valkeakosken yhteiskoulusta kauden laudaturin ylioppilaaksi Tuula Marjatta Puolakka.

Sisarensa Tarja Hannele Puolakka laudatur-ylioppilaaksi keväällä 1975.

Vanhemmat Asko ja Mirjami Puolakka, joista isä on kotoisin Sakkolan Petäjäjärvellä.

Haitermaan ja Pannusaaren kyläläisille

Kokoonnumme jälleen sunnuntaina 10.10.1976.

Kyläjuhlamme alkaa jumalanpalveluksella Lempäälän kirkossa.

Jumalanpalveluksen jälkeen viemme kukat Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä, jonka jälkeen kokoonnumme Lempäälän seurakuntatalolle.

Seurakuntatalo on varattu tilaisuutta varten klo 18 saakka. Emännät huolehtivat tarjoilusta. Myös ohjelmaa on, mutta pääasia on, että yhteinen seurustelu ja tuttu tapaaminen ei saa liikaa häiriintyä.

Toivomme runsasta osanottoa tilaisuuteemme!

Kyläjuhlatuomikunta

SUVANNON SEUDUN KAIKKI ASIAMIEHET JA LEHTEÄMME KIRJOITUKSILLA AVUSTANEET HENKILÖT KUTSUMME YHTEISEEN TILAISUUTEEN Tampereella.

Tilaisuus on torstaina 7 päivänä lokakuuta 1976 alkaen klo 12 Suomalaisella Klubilla Puutarhak 13.

Tervetuloa!

SUVANTO-SÄÄTIÖ

SUVANNON SEUTU

Terveisiä Sakkola-juhlasta kaikille jotka eivät paikalle ehtineet! Juhlat olivat juhlien arvoiset ohjelman tason ja hyvän sään puolesta, vain "Vartiolan" pieni koko oli jonkinverran häiritsevä tekijä tilaisuudessa. Miksi talon "porsu" on purettu pois. Tehkää hyvät ihmiset uusi entistä isompi tilalle, samalla ehkä on tilaisuus jatkaa myös salin pituutta? Meidän tullaan taas jonkin vuoden kuluttua juhlimaan!

Toisessa selostuksessa lupasin pakinassa "setviä" Anna Lampun ohjelma-numeroa tarkemmin. Hänen etevän juttunsa aiheita oli useita ja yleisö istui aivan hiiskumatta, vaikka monen ohjelma-numeron kohdalla kohina oli kuin myrskyn pauhua merellä.

Tässä muutamia:

Ensin hän kertoi joutuneensa lasaretissa suulaan naisen kanssa "riporinnakkain" ja tämä ilostui, että nyt myö soahoaki oikei paljo hoastoa! Ja sanoja riitti, kun hän puhui heidän miniästä yli kaksi tuntia, eikä minijässä ollut mitään hyvää sanottavaa.

Mentyään tyttärensä perheen luo Saloon, eivät vunukat osanneet yhtään Sakkolan sanaa... Miepäs opetan teil, nyt justii alko opetus! Teä sormi on sakarsorm. Tämä nyrkki on kulakka, mutta kulakkaa ei saa viedä kouluun tappeluaseeksi... Tässä on sitten kynnyksää... ja tämä rinnan seutu on rynteät tai rintuos...

Toimituksen tuoli

— Onsk siul mummo siit rymtyös — vai rintuosliivit...? Hän kertoi sillä erää päättäneensä anatomian opetuksen.

Kerron vielä pöksyjutun: Tapahtui kerran niin, että suuret valtaherrat tulivat vierailulle paikkakunnalle ja määrättiin suursiivous, mitään roskaa eikä rikkakaan ollut olla näkyvissä kulkureitin varrella. Kaikki muuten olikin tip-top-kunnossa, mutta eräällä pyykkinarulla tuulessa pullistelivat valtavat naisten housut. Tirehtöörin vimmastuivat: — Ettekö tienneet, että mitään pyykkiä ei saa olla liuhumassa. — Vastasi emäntä: —

Kaiken uon tietänt, mut jos miu puhtoat pöksyyn on jonkuu pomo kulu ies, ni viekyö pois koko pöksyt, ko on kerra paljo muutaki pois ottaniet...!

Anna Lampulla oli lisäksi monta aihetta, mutta toivotaan hänen itsensä kertovan lisää. Suvannon Seutu antaa palstatilaa! Rouva Lampun kotikylä oli Sakkolan Riiska.

En voi olla kertomatta erään erittäin iloisin nuoren ihmisen elämänilosta, joka ajoittuu kotini pihapiiriin vuoden 1925 ympärille. Minä olen kovasti hyvällä tuulella, että tapahtumat on minulle kerrottu. Tämä ei ollut mitään synnin tekoa vain nuoren elämästä nauttivan ihmisen leikkimielistä ilakointia, tanssikin.

Hän tunsu tanssin omakseen heti rippikoulusta päästyään. Vaikka isänsä oli hyvä tanssia, niin heti jyrähti vastaan: — Et mene häitä "kuokkimaan". Pirteä tytär ei tästä aivan säikähtänyt. Hän jo päivällä vei vaatteensa pihalle ja tervasi narisevat oven saranat ja odotti kun vanhemmat uinahtivat ja piipahti yöllä muutamalla repäisevällä rallilla.

Ei tämä ollut mikään senaikainen ihme, puolustelihan rippikoulutyttökin pappia vastaan: En mennyt kuin kaksi rallia!

Jo kohta tämän "tervauksensa" jälkeen hän tuli meille palvelukseen. Hän tanssi elämänsä ilosta, ei huolinut saattopojista, yksin juoksi kotiin tuon kilometrin mit-

taisen metsätaipaleen, joka oli kotini ja kylän välillä.

Aitini, vaikka olikin uskonnollis-mielinen, suhtautui myönteisesti nuoren tytön iltajuoksuihin. (Eikä siinä mitään pahaa ollutkaan) Kun nauru lisäksi helähteli kirkastaen koko talon mielialan, kaikki jatkui sopuisasti pitkin kesää.

Meillä oli tietysti apuvoimana kesällä Anni Koiranen, josta olen monesti kertonut, ja hän oli lähes nauramaton lahjoitusmaa-ajan kasvatti. Hän harvoin hymyili, mutta sattuvat sanat tulivat tuumimatta joka tilanteeseen ja heti paikalla, eikä huomenna! Jos vartuneet tyttäret olivat työpaikalla "kalenatouhuista" puolipyöräisissä sihahti Anni: — Kyki seisalais ja ota aitarokkaa kiinni!

Koulutielle turvallinen Tunturi.

Seitsemän lasten ja nuorten mallia, jokaisessa heijastimia kaikkiin suuntiin. Tehokkaat jarrut, hyvä tasapaino. Ne kaikki ja paljon muuta ovat lapsesi suojana koulutiellä, kun valitset hänelle Tunturin. Valitse asiantuntijan opastuksella meidän liikkeessämme.

Suosittu suomalainen TUNTURI

Lempäälän Pyörä

Sitten tapahtui niin, että kun pikkupiika tanssi viitenä iltana viikossa ja vielä juoksi yksin kotiin jalat eivät enää ottaneet aamulla "päälle" käskijäänsä, vaan sei-niä pitkin tukea etsien oli tultava kamarista tupaan.

Tuntien liikaa tanssineensa hän jo yöllä kävi Annin huomaamatta siirtämässä kellon viisarit tunnin takaisin päin ja näin varmisti tunnin lisäaikaa toipumiseen. Jalat eivät silti kantaneet. Tämän huomattuaan meni Anni-kummil-takin "jauhot suuhun" eikä hän osannut sanoa mitään. Heittäytyi penkille vatsalleen ja nauroi, että luiseva vartalo nytkyi ilosta.

Tytön tyllerö oli työkyvytön. Koko talon asujamisto hymyili osaaottavana tätä asiantilaa ja isä esitti, että pistetään tyttö ajamaan hevosella, siinähan ei jalkoja tarvita.

Meillä oli jo melko vanha, isopäinen, vaikeasti kääntyvä tamma "Piiju" jota pikkupiika lähti ohjastamaan. Hän ajoikin niin, että siihen ei liene kukaan ennen häntä eikä hänen jälkeensä kukaan pystynyt. Neljäpyöräiset kärryt jysähtivät vilja-aitan nurkkaukseen niin lujasti, että tarvittiin Jussilan Jurkka sahan kanssa pätkimään hirttä ennenkuin päästiin matkaa jatkamaan.

Isäni harkitsi tytön ajotaitoa ja havaitsi sen aivan erikoiseksi, joten hänelle esitettiin lähtö 2 km päähän myllyreissuun. Nyt jälleen Anni ilostui: — Laittakaa, laittakaa tyttö myllyyn! Ajaa sisälle myllyyn, niin saavat purkaa koko myllyn!

Ei liene piikasta lähetetty myllyreissulle ja kintutkin kohta korjaantuivat kestäämään kohtuullisen liikunnan.

Yllä kerrotun tarinan tyttöä kohteli kohtalo myöhemmin erittäin kovin käsin, mutt ahän on vieläkin iloinen ja elämään myönteisesti suhtautuva suomalainen.

FINLANDIA JA VIREN

Kun Maamme-laulu stadionilla soi, ei kyynel vierähtämättä olla voi.

Sen kuulee München

ja koko maailma:

Tässä Finlandia taas näyttää mahtia!

Siniristilippu niin kauniisti hulmuu, keskimäinen salko sitä kannattaa. Ei hetki tää arvokkaampi olla voi: Sana Viren kaikkien huulilla kun soi.

Siinä seisoo hän vakaana, arvokkaana.

Pienen maan suurena edustajana.

Hän yksin tästä saa kiitoksen ottaa, tämä kaikki on totista totta.

Ja Finlandia on sana tuo, jonka vierasmaalainen meille suo. — Oi, kotimaa, sotaurojen maa, ja hyvien urheilijoiden syntymämaa.

Hän joka lumet sulattaa ja kalliin viljan kasvattaa. Hän miehelle voimaa antaa voi jolle kantelot kaikki kiitosta soi.

Laina Huuska

Jukka Niemi

Vesilahti

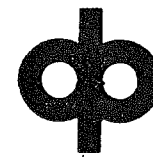
PÄÄMYMÄLÄMME

ja

MYYMÄLÄAUTOMME

PALVELEVAT TEITÄ

Bino Systä
Klaavuntie 6 A 5
00910 HKI 91

VESILAHDEN
OSUUSPANKKI

*joustavaa
pankkipalvelua*

SUVANNON
SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseu-
tulehti, ilmestyy 1976 8 ker-
taa vuodessa.

Tilaushinta 15 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
vakinaisista ilmoituksista
alennus.

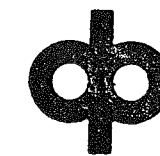
Toimituksen ja konttorin osoi-
te 37370 Narva. Puhelin
931 - 734 843.

Postisiirtotili TA 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuspank-
ki 37370 Narva.

Vastaava toimittaja Viljo Pu-
rontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyppö,
Helmi Uosukainen, Uno
Pulakka, Eero Koppanen ja
Väinö Kekki.

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKOLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIIJA

Vesilahti
Puh. 739 541

Valkeakoski
Puh. 41 810

Vesilahden Säästöpankki

auttaa - neuvo - palvelee

**LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ**

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.